

03 Miliony złotych na drogę wojewódzką nr 815

236 mln zł to środki, które trafią na rozbudowę 815-tki na odcinku Lubartów-Parczew. W ramach inwestycji przebudujemy aż 36 km!

11 Piękno, autentyzm i wyjątkowość – jedyne takie muzeum na Lubelszczyźnie

35 km od Lublina i 9 km od Lubartowa, w sąsiedztwie Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego znajduje się jedyne na Lubelszczyźnie muzeum rezydencjonalne, do którego serdecznie zapraszamy.

lubelskie.pl

// PISMO SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO //

NR 6(43) LIPIEC 2018 // ISSN 2080-203X // www.lubelskie.pl

06

Wirus ASF zagraża hodowlom w całym kraju!

Afrykański pomór świń występuje w województwach: lubelskim, podlaskim, mazowieckim i warmińsko-mazurskim.
Co dalej?

WIERZĘ, ŻE WIEDZA
O ZMIENIAJĄCYCH SIĘ
PRZEPISACH POZWOLI
REGIONALNEJ GOSPODARCE
JESZCZE LEPIJ ROZWIJAĆ SIĘ
W DUCHU NOWOCZESNEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Sławomir Sosnowski
marszałek woj. lubelskiego

Szanowni Państwo,

Zbliżamy się do półmetka bezpłatnych spotkań dla przedsiębiorców w ramach „Biznes Lubelskie 2018”. To cykl wydarzeń biznesowych, które odbywają się we wszystkich powiatach i zostały stworzone z myślą o wspieraniu przedsiębiorstw województwa lubelskiego.

Za nami już 18 powiatowych spotkań, w których udział wzięło ponad tysiąc przedstawicieli małych, średnich i dużych firm, samorządów i instytucji otoczenia biznesu z terenu całego województwa lubelskiego. Pokazujemy, że Biznes Lubelskie ma na celu budowanie systemu wsparcia dla przedsiębiorców w różnych obszarach ich działania, począwszy od wiedzy o zmieniających się przepisach prawnych, poprzez budowanie kontaktów zagranicznych (choćby w ramach Enterprise Europe Network, ofert kooperacyjnych, czy projektów interregionalnych) i wyjazdów na misje gospodarcze, skróćmy listę na budowaniu systemu wsparcia poprzez starostwa powiatowe.

Wiele miejsca poświęcamy również zagadnieniom finansowania i dotacji dla firm, w tym z Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości, czy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Jako jedni z pierwszych informujemy także o planowanych naborach konkursów. Takie wsparcie dla inwestorów i eksporterów pokazuje, dlaczego warto przyjść na spotkania Biznes Lubelskie i współpracować z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego.

Serdecznie namawiam wszystkich zainteresowanych do udziału w najbliższych spotkaniach. To szansa, aby wysłuchać najlepszych polskich prelegentów, w tym wielokrotnych mistrzów olimpijskich oraz mistrzów Polski, takich jak Robert Korzeniowski, Otylia Jędrzejczak, czy Sylwia Gruchała. Jeszcze w lipcu ruszy kolejny cykl 24 spotkań, tym razem organizowanych z myślą o mikroprzedsiębiorcach. Podczas spotkań firmom działającym na rynku lokalnym zostaną przedstawione rozwiązania w zakresie budowania silnej, rozpoznawalnej marki oraz promocji przedsiębiorstwa. Jestem pewien, że wspólnie stworzymy ceną przestrzeń dialogu społecznego.

Sławomir Sosnowski
Marszałek Województwa Lubelskiego

Kolejne spotkania: **Lubartów (5.07), Włodawa (12.07), Hrubieszów (17.07), Kraśnik (19.07).**
Szczegóły oraz rejestracja na stronie: invest.lubelskie.pl.

Pismo Samorządu Województwa Lubelskiego
Adres redakcji: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, ul. Grottgera 4, 20-029 Lublin

e-mail: komunikacja@lubelskie.pl
Redaguje: Kancelaria Marszałka
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Zdjęcia: UMWL
Wydawca: Województwo Lubelskie
ul. Grottgera 4, 20-029 Lublin, tel.: +48 81 44 16 600

Wydatek współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020

100 mln złotych na innowacyjne technologie w dziedzinie fotoniki

Pierwsza linia światłowodowa w Polsce, a druga w Europie została uruchomiona pod koniec lat 70. właśnie w Lublinie. Ponadto fotonika została uznana przez UE za jedną z kluczowych technologii, które umożliwiają obecnie proces odkrywania i innowacji. Nasz region jest pierwszym w Polsce wskazującym fotonikę jako jeden z głównych potencjałów rozwojowych w obrębie inteligentnych specjalizacji.

Technologia napędza wzrost gospodarki a fotonika to jeden z czynników o szczególnej roli w stymulowaniu tego wzrostu w regionie. Wizja województwa dotycząca inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w tym wzrostu PKB sprawiła, że Lubelskie postawiło na biogospodarkę, opartą na OZE i szerokim zastosowaniu biotechnologii. Dlatego też jednym z głównych priorytetów polityki gospodarczej regionu jest rozszerzenie sektora B+R. Branże, które już przyczyniają się do intensyfikacji współpracy biznesu i nauki w regionie to ochrona zdrowia, IT i zielona energia.

Dalsze inwestycje w fotonikę przyspieszą wzrost gospodarczy regionu, zwłaszcza że jest ona całkowicie niezależna od innych technologii i surowców a przede wszystkim bezpieczna dla środowiska - podkreśla Sławomir Sosnowski, marszałek woj. lubelskiego.

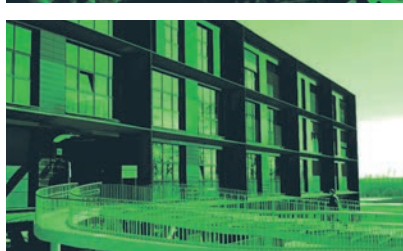
Nauka + biznes = sukces

Firmy działające w branży fotonicznej skoncentrowały swoje działania badawczo-rozwojowe w Lublinie w oparciu o istniejące komercyjne zaplecze. Dzięki takiemu doświadczeniu będzie można zachęcić nowych partnerów reprezentujących naukę i biznes. Dobrym tego przykładem jest EMBIQ - lokalna firma informatyczna, która współpracuje z Politechniką Lubelską. Współpraca ta zaowocowała stworzeniem własnych optoelektronicznych czujników światłowodowych Bragg Grating. Takie czujniki są zdolne do pomiaru zarówno parametrów fizycznych, jak i chemicznych, takich jak poziom pH lub stężenie cukru w cieczach.

Ogromny potencjał

Województwo Lubelskie utworzyło wspólne przedsięwzięcie z Narodowym Centrum Badawczo-Rozwojowym (NCBR). Zgodnie z założeniami NCBiR przyzna granty konsorcjom przedsiębiorstw i placówkom naukowo-badawczym, które przystąpią do konkursów

Cyfryzacja nowej generacji, czujniki światłowodowe oraz innowacyjne źródła światła – na to stawia Lubelskie.

organizowanych przez NCBR, a województwo lubelskie będzie dystrybuować dofinansowanie dla firm uczestniczących w konkursach organizowanych w regionie. Fotonika oraz jej komponenty otwierają ogromne możliwości przed takimi działaniami gospodarki jak: transport (lotnictwo), biotechnologia, ochrona środowiska, robotyka, mikroobrobka, obronność, petrochemia, motoryzacja, medycyna, telekomunikacja, energetyka, budownictwo, przemysł wydobywczy, zbrojeniowy czy kosmiczny i wiele innych. Tak szerokie spektrum zastosowań pozwala na znaczny rozwój gospodarki poprzez ono-

„Z punktu widzenia gospodarki województwa lubelskiego rozwój przedsiębiorczości technologicznej w dziedzinie fotoniki będzie miał bezpośredni wpływ na rozwój wszystkich inteligentnych specjalizacji regionu, takich jak bioekonomia, medycyna i ochrona zdrowia, energetyka niskoemisyjna, informatyka i automatyka.

ARTUR HABZA
dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy Zagranicznej

wocześnianie różnych gałęzi przemysłu, kreowanie nowych miejsc pracy, tworzenie nowych przedsiębiorstw i zdobywanie przewagi konkurencyjnej względem innych krajów wysoko rozwiniętych.

Dowiedz się więcej o Lubelskim

W celu uzyskania dalszych informacji zapraszamy do kontaktu z zespołem Biznes Lubelskie - inicjatywą powołaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, by wspierać inwestorów i pomagać w znalezieniu odpowiednich partnerów i kooperantów. www.invest.lubelskie.pl, tel. 81 537 16 15.

Wsparcie na projekty

Przedsiębiorstwa z województwa lubelskiego mają możliwość uzyskania do 60% wsparcia finansowego na projekty, które polegają na prowadzeniu wyłącznie eksperymentalnych prac rozwojowych w zakresie innowacyjnych technologii fotonicznych wpisujące się w Agendę Badawczą Wspólnego Przedsięwzięcia Województwa Lubelskiego oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Działania 1.2 Badania celowe. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości informuje o przedłużonym naborze w zakresie fotoniki! Nie zwlekaj i aplikuj o pieniądze!

UWAGA!
Wnioski można składać elektronicznie do 27 lipca do godziny 15:00.
Więcej informacji na stronie: rpo.lubelskie.pl lub pod nr telefonu: +48 81 462 38 12/31

To jedna z najmniejszych gmin naszego województwa, a jest wzorem dla innych w pozyskiwaniu unijnych środków.

TUCZNA - mała gmina, wielkie inwestycje

Tuczna jest jedną z najmniejszych gmin w województwie lubelskim. Znajduje się w powiecie białskim, a jej powierzchnia wynosi niecałe 170 km², czyli 6% powierzchni powiatu białskiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia kształtuje się na poziomie 18 osób na km² (196. miejsce w województwie lubelskim).

Wzór dla innych

Mimo wielu ograniczeń, małą gminę Tuczna można scharakteryzować jako wzór w pozyskiwaniu funduszy europejskich z wielu źródeł. W perspektywie finansowej 2007-2013 na obszar gminy udało się pozyskać środki w wysokości ponad 20 mln zł. Zostały one przeznaczone na projekty infrastrukturalne, np. budowę gminnej oczyszczalni ścieków, kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz projekty edukacyjne, kul-

TUCZNA Oczyszczalnia ścieków

turalne i społeczne tj. aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców, modernizację oddziałów przedszkolnych czy też zajęcia edukacyjne dla uczniów.

Dobra współpraca

Nie inaczej ma się sprawa w perspektywie finansowej

Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

- Dzięki dobrej współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego udało nam się pozyskać już ponad 5 mln zł. Z projektów, które otrzymały dofinansowanie, na szczególną uwagę zasługuje m.in. projekt in-

ZMODERNIZOWANE ujęcie wody z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii

stalacji odnawialnych źródeł energii, modernizacja hydroforni, rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego, termomodernizacja szkoły w Dąbrowicy Dużej czy też projekt realizowany w ramach PROW: Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w miejscowości Tuczna. - mówi

„Dzięki Fundusom Europejskim gmina Tuczna stała się miejscem przyjaznym dla mieszkańców.

ZYGMUNT LITWINIUK
wójt gminy Tuczna

Trzymamy kciuki

Dobrze przygotowany plan rozwoju Tuczna plus aktywność wójta i rady gminy pokazują, że można realizować wielkie projekty mimo wielu ograniczeń. Trzymamy kciuki i życzymy dalszych, tak spektakularnych sukcesów. (PROW)

Miliony na 815-tkę

236 mln zł to środki, które trafią na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 815 na odcinku Lubartów - Parczew. W ramach inwestycji przebudujemy aż 36 km!

PODPISANIUMOWY towaryzyszylo duze zainteresowanie

Będzie to najszybsza trasa komunikacyjna z Lublinem, pozwalająca na włączenie Lubartowa do ruchu na zapowiadanej trasie ekspresowej S19. Wszystko to jest możliwe dzięki unijnemu dofinansowaniu oraz środkom własnym z budżetu województwa.

Co się zmieni? Poza rozbudową istniejącej infrastruktury, powstaną lub zostaną przebudowane mosty (w tym na rzecze Wieprz w miejscowości Szczarków), a przepusty zostaną wykonane tak, aby małe zwierzęta i ptaki mogły się po nich przemieszczać. Przede wszystkim jednak zadbano o bezpieczeństwo pieszych. Z myślą o nich powstanie przejście podziemne pod nasypem linii kolejowej nr 30 Łuków - Lublin Północ. Dodatkowo szerokie chodniki pozwolą na bezpieczne i swobodne spacerowanie poza jezdnią drogi wojewódzkiej. Na terenach zabudowanych ścieżka rowerowa zaprojektowana jest przy chodniku, tworząc ciąg pieszy i drogę rowerową. Dzięki tym rozwiązaniom podróże rowerem będą wygodne i bezpieczne.

- Od dawna wszyscy czekaliśmy na przebudowę drogi nr 815. Zarząd województwa do-

kładal wszelkich starań, aby wygospodarować środki na ten cel. Nie ulega wątpliwości, że modernizacja tej drogi znacząco poprawi połączenie pobliskich miejscowości z Lublinem. Nie chcemy tracić czasu, dlatego prace ruszą już w połowie lipca - mówi Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego. (ASM)

Zapraszamy do Bubl Starego nad Bugiem na Land Art Festiwal

4 lipca rusza kolejna edycja festiwalu Land Art. To impreza, która od 8 lat wędruje po miejscach szczególnie cennych na mapie woj. lubelskiego, ale nie stanowiących centrów gospodarczych czy kulturalnych. Hasłem tegorocznej edycji jest „Święto”.

PLAKAT 8. edycji Land Art Festiwalu

Świętowanie towarzyszyło człowiekowi od początków. Jako szczególnie dzień, wydarzenie czy stan ducha, nadawało sens życiu w wymiarze jednostkowym i społecznym. Święto to czas budowania wspólnych wartości pokoju, radości, zawieszenia gniewu i różnic. Land Art Festiwal odwołuje się do tych pozytywnych aspektów, z uwzględnieniem natury i jej procesów, w odróżnieniu od świętowania jako konsumpcji.

Do udziału w festiwalu zostali zaproszeni artyści reprezentujący różne dyscypliny sztuki wizualnych, takich jak: sztuka ziemi, film, fotografia, design, performance, architektura krajobrazu. Zrealizują oni autorskie projekty dedyko-

wane idei festiwalu, a powstałe instalacje - dzieła sztuki, pozostaną w przestrzeni po zakończeniu festiwalu tworząc dalszą część „parku sztuki”, którego tworzenie rozpoczęło się w tym regionie w 2015 r.

Projekty będą realizowane od 4 do 14 lipca w urokliwej, podlaskiej wsi Bubl-Granna. Część prac powstanie na terenie Zamku Biskupów Łuckich w Janowie Podlaskim. Spacer wernisazowy z udziałem artystów i zaproszonych gości odbędzie się 14 lipca.

Dla najmłodszych mieszkańców okolicznych wsi i miasteczek organizatorzy przygotowali cykl zajęć warsztatowych pt. Mały Land Art. A dla dorosłych - koncerty plenerowe (zespołu śpiewu

tradycyjnego Z lasu, męskiego zespołu wokalnego Kairos i koncert Marka Dyjaka).

„Wszystko ma swój czas... Jest czas rodzenia i czas umierania, Czas sadzenia i czas wrywania tego, co zasadzone, Czas zabijania i czas leczenia, Czas burzenia i czas budowania, Czas płaczu i czas śmiechu, Czas zawodzenia i czas płasów

Z Księgi Kabeleta

8. LUBELSKI LAND ART FESTIWAL / ŚWIĘTO 4-14 LIPCA 2018 landart.lubelskie.pl

Z SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA

Radni Województwa Lubelskiego udzieliли absolutorium Zarządowi za wykonanie budżetu w 2017 roku.

Podczas czwartej sesji Sejmiku radni przyjęli również stanowiska w sprawie trudnej sytuacji rolników spowodowanej suszą oraz w sprawie sytuacji na rynku owoców miękkich. Ustalony plan dochodów Województwa Lubelskiego na 2017 r. w wysokości 908,5 mln zł został zrealizowany w 96%. To był bardzo dobry budżet, w którym zanotowaliśmy ponad 800 mln dochodów. Były one 58 mln wyższe niż rok wcześniej. Warto podkreślić, że na koniec roku w kasie województwa pozostała nadwyżka wynosząca ponad 10 mln zł – komentuje Elżbieta Mocior, skarbnik województwa. Ważną rolę w finansowaniu wydatków województwa realizowanych w ramach programów operacyjnych i inicjatyw wspólnotowych spełniały dochody z Unii Europejskiej, które zrealizowano w 94% (tj. ponad 250 mln zł). Dodajmy, że absolutorium otrzymało pozytywną opinię Komisji Rewizyjnej Sejmiku oraz Regionalnej

POSTULATY SEJMIKU WOJ. LUBELSKIEGO

W STANOWISKU W SPRAWIE TRUDNEJ SYTUACJI ROLNIKÓW SPOWODOWANEJ SUSZĄ:

- 1) uznanie suszy jako istotnego powodu zmniejszenia plonów, mającego bezpośredni wpływ na niewywiązanie się z umów z kontrahentami;
- 2) prolongata terminów spłat wcześniej zaciągniętych kredytów;

3) uruchomienie systemu dopłat dla wszystkich gospodarstw rolnych dotkniętych suszą;

- 4) umorzenie rolnikom dotkniętym suszą składki KRUS z zachowaniem ciągłości ubezpieczenia;
- 5) zwiększenie dotacji do materiału siewnego;

6) interwencja celem uzyskania wsparcia dla polskich rolników ze strony Unii Europejskiej.

W STANOWISKU W SPRAWIE SYTUACJI NA RYNKU OWOCÓW MIĘKKICH:

- 1) wprowadzenie przedsezonalnych umów kontraktacyjnych z podanym
- 2) utworzenie mechanizmów wsparcia dla gospodarstw rolnych rezygnujących z konkretnych upraw;
- 3) skuteczne ograniczenie importu do Polski owoców spoza Unii Europejskiej.

terminem ich zawierania, żeby wyeliminować stosowane w praktyce umowy jednostronne;

„Rolnicy z woj. lubelskiego są w ciężkiej sytuacji. Susza panuje w całym regionie. Ponadto w jednej części województwa szaleje ASF, a w drugiej sadowników dotyka niska cena skupu owoców. Potrzebne jest szybkie działanie Rządu i Ministra Rolnictwa. To rząd Prawa i Sprawiedliwości ma instrumenty umożliwiające pomoc rolnikom z naszego regionu. Jako radni apelujemy o szybką reakcję rządzących, którzy do tej pory tylko krytykowali poprzedników. Teraz mają okazję do działania.

GRZEGORZ KAPUSTA,
wicemarszałek odpowiedzialny
za rolnictwo,
radny województwa

Izby Obrachunkowej, czyli instytucji, które kontrolują wydatki Zarządu Województwa. – To najlepiej wykonany budżet z dotychczasowych. Jestem zadowolony z pracy zarządu. Zmniejszyliśmy zadłużenie o ponad 57 mln. Prowadzimy rozsądną i solidną politykę finansową, co pozwala na różnego rodzaju inwestycje, które przyczyniają się do poprawy życia mieszkańców naszego regionu – mówi marszałek woj. lubelskiego, Sławomir Sosnowski.

Stanowisko w sprawie suszy
Radni województwa lubelskiego zaniepokojeni trudną

sytuacją rolników i sadowników gospodarujących na terenie województwa lubelskiego podjęli stanowisko, w którym zwracają się do Rządu RP o pilne podjęcie systemowych rozwiązań w zakresie realnej pomocy rolnikom dotkniętym kłesłą suszą.

Województwo lubelskie jest jednym z największych dostawców płodów rolnych w Polsce, a jednocześnie (według najnowszego raportu IUNG – PIB) jednym z trzech regionów najbardziej zagrożonych tegoroczną suszą – odnotowano ją już we wszystkich 213 lubelskich gminach. Największe straty w związku z znacznym defi-

cytem wody spodziewane są w uprawach zbóż jarych i ozimych, truskawek, krzewów i drzew owocowych oraz rzepaku i rzepiku, czyli w uprawach, które są wyróżnieniem lubelskiego rolnictwa.

Stanowisko w sprawie sytuacji na rynku owoców miękkich

Sejmik Województwa wyraził również głębokie zaniepokojenie sytuacją na rynku owoców miękkich spowodowaną rażąco niską ceną skupu. Sfrustrowani sadownicy sygnalizują, że proponowana stawka, która wynosi obecnie około dwóch złotych za kilogram malin, nie pokrywa nawet kosztów pro-

dukcji tych owoców. Utrzymanie takiego stanu rzeczy grozi realnym kryzysem gospodarczym na tym rynku. Sadownictwo jest charakterystyczną gałęzią produkcji naszego regionu, nazywanego sadowniczym zagłębiem Polski. Nasi plantatorzy co roku dostarczają na rynek połowę wszystkich krajowych owoców z krzewów i ponad 80% ogólnej krajowej produkcji malin. To właśnie w Lubelskiem zlokalizowanych jest przeszło 71% upraw malin, a średnie plony z hektara przewyższają niemal o 15% średnią krajową. Dlatego spadek cen tych owoców w skupie dotyka przede wszystkim produ-

centów z regionu lubelskiego. – Z jednej strony mamy plus 500, ale chłopom już doszło do minus 1000. Tu plus, a tu niestety wychodzi minus i coś trzeba zrobić, bo to jest żywność. To jest bezpieczeństwo biologiczne narodu. – skomentował podczas sesji Zdzisław Podkański, radny województwa z klubu PiS. (RED)

Rozwój wsi poprzez scalenia gruntów

Scalenia gruntów to działanie, które dawniej kojarzyło się z polepszeniem warunków gospodarowania w rolnictwie, a obecnie utożsamiane jest z rozwojem całych wsi. Dzięki temu projektowi nasze małe ojczyzny zyskują nowe oblicze.

Scalenia wykonuje się je, aby zmniejszyć ilości rozproszonych gruntów oraz powiększyć areal pojedynczych gospodarstw.

– Dzisiejsze scalenia to nie tylko gospodarcze opracowanie granic działek, ale także zagospodarowanie poscaleniowców, dzięki któremu budujemy lub przebudowujemy drogi, odmulamy rowy melioracyjne, układamy przepusty umożliwiające krótsze dojazdy – tłumaczy Tomasz Prządka, dyrektor Wojewódzkiego Biura Geodezji w Lublinie. – Tylko w ramach 13 podpisanych umów zmodernizujemy i wy-

budujemy blisko 310 km dróg ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-20 – dodaje.

Liderzy w kraju

Województwo lubelskie wykonuje najwięcej scaleni w kraju i jest liderem w tym zakresie. W poprzednim okresie PROW 2007-2013 nasz region zrealizował 39 projektów scaleniowych na 109 przeprowadzonych w kraju. W obecnej perspektywie realizujemy 13 projektów scaleniowych. W grudniu 2018 r. Minister Rolnictwa przyznał nagrodę dla Wojewódzkiego Biura Geode-

SCALENIA Podpisanie umowy ze starostą włodawskim Andrzejem Romariczukiem

SPOTKANIE INFORMACYJNE na temat scalania gruntów w Rykach

zji w Lublinie (podlegającemu pod Zarząd Województwa) i Starosty Zamojskiego za opracowanie założeń do projektu scalenia na obszarze Sulmice, gmina Skierbieszów. – To wyróżnienie świadczy o bardzo dobrej współpracy pomiędzy samorządem województwa i powiatami. – komentuje wicemarszałek Grzegorz Kapusta.

Nowe scalenia

Wiosną tego roku w ośmiu powiatach naszego województwa rozpoczęły się nowe scalenia gruntów. – Na ten cel mamy dodatkową 27 milionów euro. Pięćdziesiątka na realizację 10 nowych obiektów zgłoszonych do programu scaleni – mówi wicemarszałek Kapusta. – Starostowie powiatów bialskiego, parczewskiego, lubartowskiego, łęczyńskiego, włodawskiego,

chełmskiego, hrubieszowskiego, zamojskiego i tomaszowskiego, wydając postanowienia o wszczęciu postępowań scaleniowych, rozpoczynają długą i trudną drogę, która kończy się kompleksową modernizacją naszych wsi – dodaje.

Pozytywna ocena rolników

Dzisiejsze scalenia gruntów cieszą się dużą popularnością. – W województwie lubelskim mamy wiele przykładów zakończonych scaleni. Od 2004 roku zrealizowaliśmy 52 projekty scaleniowe, obejmujące około 80 tys. łącznej powierzchni 33 tysięcy hektarów. Ważną przyczyną ich popularności są pozytywne opinie rolników o uzyskanych efektach na scalonych terenach – podkreśla dyrektor Prządka. (WBG)

POWIAT KRAŚNICKI samorząd nastawiony na rozwój

Atuty powiatu kraśnickiego:

- dobre skomunikowanie z Lublinem, Warszawą i Rzeszowem
- dostępność młodej, wykwalifikowanej kadry pracowniczej
- relatywnie niskie koszty pracy
- dobrze przygotowane tereny pod inwestycje przemysłowe typu „greenfield” i „brownfield”
- szeroka sieć kooperantów, dostawców i podwykonawców

PLANTACJA MALIN w Gminie Urzędów

Świdnik ma helikoptery, Zamość wyjątkową architekturę, Janów Lubelski zalew, natomiast Puławy kojarzone są z Zakładami Azotowymi, a Kraśnik? A Kraśnik i jego okolice to przede wszystkim: MALINY, CEGEA i Fabryka Łożysk Tocznych.

Edukują i stawiają na fachowców

Jednym z najważniejszych działań powiatu kraśnickiego na rzecz rozwoju gospodarczego oraz walki z bezrobociem jest dostosowanie oferty edukacyjnej, głównie kształcenia zawodowego, do potrzeb na lokalnym rynku pracy. Dobrym przykładem może służyć tu Zespół Szkół nr 3 w Kraśniku, który oferuje uczniom szeroki wachlarz typów szkół i profili kształcenia zawodowego. Dynamicznie się zmienia, wprowadzając innowacje pedagogiczne, poszerzając ofertę edukacyjną i podejmując wiele przedsięwzięć, zapewniających uczniom zdobywanie praktycznych umiejętności i kwalifikacji niezbędnych do wejścia na coraz bardziej wymagający rynek pracy.

Na początek przyszłego roku planowana jest rozbudowa Zespołu Szkół nr 3 o warsztaty kształcenia praktycznego. Powierzchnia użytkowa obiektu to 1682,42 m kw. Projekt zakłada powstanie 18 pracowni. Trzy pracownie elektryczne o różnych specjalnościach będą zlokalizowane w istniejącym budynku szkoły, z którym warsztaty zostaną połączone. Oprócz budowy hali, z projektu sfinansowany będzie też zakup nowego sprzętu i wyposażenia.

Jednocześnie realizowane są dwa projekty w ramach RPO WL: „Nowe umiejętności szansą na sukces” oraz „Pewnym krokiem w przyszłość”, mające na celu dostosowanie kształcenia zawodowego do wymagań

„Systematyczny rozwój powiatu idealnie wpisuje się w oczekiwania zarówno polskich, jak i zagranicznych inwestorów. Atrakcyjna lokalizacja, wzrost gospodarczy i liczne tereny inwestycyjne przekonują o tym, że powiat kraśnicki to idealne miejsce do budowania kapitału.

ANDRZEJ MAJ
starosta kraśnicki

CEGIELNIA HOFFMANOWSKA w Kraśniku

GŁÓWNY GMACH FET Kraśnik S.A.

rynku pracy, podniesienie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego i praktycznej nauki zawodu. Projekty obejmują także płatne staże i praktyki dla uczniów oraz wyposażenie pracowni przedmiotów zawodowych.

Sport to zdrowie

Samorząd powiatu kraśnickiego inwestuje także w infrastrukturę sportową przy placówkach oświatowych. W Kraśniku największa z nich to budowa Powiatowego Centrum Sportu i Rekreacji przy ZS nr 3 za ponad 13 mln zł. W 2013 r. Ministerstwo Sportu i Turystyki udzieliło wsparcia finansowego w wysokości 1 mln zł na budowę nowoczesnej hali sportowej przy ZS nr 2, która została oddana do użytku rok później. Natomiast w roku 2015 powstało nowe wielofunkcyjne boisko przy ZS nr 1.

„Lubelskie powiaty, w tym również kraśnicki, będą wspólnie realizować projekt o wartości 236 milionów zł. Dzięki temu SP ZOZ w Kraśniku otrzyma ok. 12 mln zł na modernizację i zakup sprzętu.

MAREK KOS
dyrektor szpitala w Kraśniku,
radny woj. lubelskiego

wspieraniu środkami zewnętrznymi, głównie z PROW i tzw. „schetyńówek”, w tym roku udało się zmodernizować ponad 38 km dróg.

Dbają o zdrowie mieszkańców

Za blisko 6 mln zł w 2014 r. zbudowany został nowoczesny blok operacyjny w Szpitalu Powiatowym. Ponad 5 mln zł kosztowała termomodernizacja obiektów Szpitala przeprowadzona kilka lat temu. Podobną kwotę wydano na zakup nowoczesnego sprzętu diagnostycznego, a za ponad 4 mln zł zbudowano i wyposażono nową siedzibę szpitalnej przychodni i poradni. To nie koniec inwestycji mających na celu poprawę jakości opieki zdrowotnej w powiecie.

– Lubelskie powiaty, w tym również kraśnicki, będą wspólnie realizować projekt o wartości 236 milionów zł. Dzięki temu SP ZOZ w Kraśniku otrzyma ok. 12 mln zł na modernizację i zakup sprzętu – mówi Marek Kos, dyrektor szpitala w Kraśniku.

W 2017 roku w Kraśniku powstało ładowisko dla śmigłowców sanitarnych, w odległości około 500 metrów od szpitala.

Podstrefy ekonomiczne

Szansą na ekonomiczny rozwój powiatu kraśnickiego i zachętą dla inwestorów jest Podstrefa Kraśnik, utworzona w ramach Tamobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. Zlokalizowana jest w granicach miasta Kraśnik, na skrzyżowaniu dwóch dróg powiatowych, z dala od zabudowy mieszkalnej. To teren inwestycyjny o powierzchni 23,5 ha, na którym znajdują się nieruchomości gruntowe niezabudowane o zróżnicowanej powierzchni z możliwością powiększenia. Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego, przeznaczony jest pod zabudowę obiektami o charakterze produkcyjnym, magazynowym i skladowym. Teren uzbrojony jest w sieć wodociągową, kanalizacyjną, gazową i teletechniczną. Ponadto Kraśnik w lipcu 2015 roku, stał się jednym z niewielu miast w Polsce, w którym działają dwie strefy ekonomiczne. Do Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec została włączona działka o powierzchni 2,2931 ha należąca do firmy Cyclone Polska, w ramach nowej Podstrefy Kraśnik.

Wsparcie inwestycji
Systematyczny rozwój powiatu idealnie wpisuje się w oczekiwania zarówno polskich, jak i zagranicznych inwestorów. Atrakcyjna lokalizacja, wzrost gospodarczy i liczne tereny inwestycyjne przekonują o tym, że powiat kraśnicki to idealne miejsce do budowania kapitału – podkreśla Andrzej Maj, starosta kraśnicki. Ożywienie gospodarcze powiatu wspierane jest przez aktywny udział władz samorządowych. Dzięki obserwacji zachodzących zmian oraz potrzeb wspólnoty, samorząd prowadził skuteczną politykę, która spełnia oczekiwania mieszkańców oraz podmiotów prywatnych, które tu inwestują. Władze powiatu zapewniają administracyjne wsparcie, stwarzając tym samym przychylną przestrzeń do realizacji inwestycji.

W strukturach Starostwa Powiatowego w Kraśniku działa Centrum Obsługi Inwestora (COI), które zapewnia wysoką jakość obsługi inwestycyjnej i poinwestycyjnej przedsiębiorcom lokującym oddziały swoich firm na terenie Powiatu. (DGIWZ)

AI. Niepodległości 20,

23 – 210 Kraśnik
tel. +48 (081) 458 10 86
fax +48 (081) 458 10 86
coi@powiatkraśnicki.pl

WSPARCIE UNIJNE pomagają zarówno w podnoszeniu poziomu jakości usług medycznych, jak i w opiece nad pacjentem

Unijne dotacje po zdrowie!

Medycyna stanowi jedną z najszybciej rozwijających się dyscyplin naukowych. Sensem jej rozwoju jest utrzymanie lub przywrócenie zdrowia.

Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie. Firma REVITA z Lublina dzięki wsparciu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 mogła wyposażać swoją placówkę w nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny oraz medyczny.

Unijne dotacje pomagają podnieść zarówno poziom jakości usług medycznych, jak i opiekę nad pacjentem.

Fundusze unijne stanowią ważny element w rozwoju niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Prywatne podmioty medyczne otrzymują dofinansowanie na zakup aparatury medycznej, co pozwala im wprowadzać na rynek nowe rozwiązania, oparte na wysokiej technologii. - mówi Marceł Niezgoda, dyrektor Lubelskiej Agencji

Ustługa kompleksowego postępowania przeciwozbrojenkowego obejmuje profilaktykę przeciwozbrojenkową, diagnostykę ultrasonograficzną naczyń żylnych oraz tętniczych. Obrzęk limfatyczny to częste powikłanie po leczeniu onkologicznym, z czym boryka się duża część społeczeństwa. Współczesna rehabilitacja zapewnia skuteczne leczenie, a tym właśnie zajmuje się beneficjent Programu - firma Revita.

- W dobie tak ogromnego postępu cywilizacyjnego istotną kwestią jest, by jak najwcześniej trafiła właśnie do sektora medycznego. Takie szanse Lubelska oczywiście daje Regionalny Program Operacyjny. Korzystamy na tym wszyscy: lokalni przedsiębiorcy, świat nauki, ale przede wszystkim mieszkańcy województwa - pacjenci - podkreśla dyrektor Niezgoda. (LAWP)

W dobie tak ogromnego postępu cywilizacyjnego istotną kwestią jest, by jak najwcześniej trafiła właśnie do sektora medycznego.

MARCEŁ NIEZGODA
dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości

To rząd powinien zwalczać ASF!

Afrykański pomór świń rozprzestrzenił się już na tereny centralnej Polski. Dramatycznej sytuacji rolników z terenów objętych wirusem nie zmieniła realizacja rządowego programu przeciw ASF. Co poszło nie tak?

Od początku realizacji rządowego programu nie mogła być skuteczna, ponieważ nie uwzględniono skutków wynikających z rozdrobnionej struktury gospodarstw w naszym regionie oraz wysokich kosztów bioasekuracji. Pomoc skierowano jedynie do dużych, dobrze zorganizowanych gospodarstw. Nie pomyślano, że ze względu na wysokie koszty dostosowania do zasad bioasekuracji, nie będzie na nią stać większości hodowców.

Błędem rządu było wprowadzenie wsparcia na budowę ogrodzenia chlewni lub niekiedy dezynfekcyjnej jedynie dla gospodarstw hodujących co najmniej 300 świń, co wykluczało pomoc dla najbardziej potrzebujących. Zauważmy, że średnia liczba świń utrzymywanych w 2017 roku w gospodarstwach w Polsce to 55 sztuk, a w województwie lubelskim 22 - mówi Grzegorz Kapusta, wicemar-

szalek odpowiedzialny za rolnictwo.

Błędy w założeniach programowych

Wyraźny sygnał dla rządzących, że pomoc powinna być rozszerzona na inną grupę gospodarstw, pojawił się już w październiku 2017 roku. - Wówczas po pomoc w ramach naboru wniosków zgłosiło się tylko 151 rolników. Niestety, rządzący nie odrobili lekcji i nie zmienili kryteriów naboru. W efekcie w styczniu 2018 roku do konkursu wpłynęło jeszcze mniej, bo tylko 107 wniosków. Tymczasem pomoc rządowa powinna być skierowana do każdego gospodarstwa, które produkuje trzodę chlewną i nadal chce ten chów prowadzić - dodaje wicemarszałek Kapusta.

Błędem wydaje się także planowanie budowy plotu tuż przy wschodniej granicy Polski, podczas gdy tylko 13% przypadków wirusa wykryto w odległości mniejszej niż

10 km od granicy państwa. Średnia odległość miejsca, w którym znaleziono padłego dzika od granicy wyniosła w 2018 r. 70 km, a 30% wszystkich takich przypadków zanotowano w odległości powyżej 150 km od granicy.

Samorządy skutecznie walczą z wirusem

W ubiegłym roku rozpoczęliśmy akcję wspierającą eliminację zarażonych wirusem dzików - głównych nosicieli ASF. Za zgłoszenie padłych dzików lub za odstrzelenie samicy wypłacamy nagrody w wysokości 200 zł. Drugą edycję konkursu, która trwała do 29 czerwca 2018 r., realizowaliśmy wspólnie z 83 gminami. Teraz jesteśmy w trakcie uzgadniania porozumienia z wojewodą lubelskim, które umożliwi nam uruchomienie trzeciej edycji tej akcji. - Walka z ASF jest zadaniem rządu. To minister rolnictwa jest odpowiedzialny za zwalczanie wirusa i wspieranie hodow-

ców. Samorząd Województwa Lubelskiego jednak nie stoi z boku. Aktywnie włączamy się w walkę z ASF. Już wkrótce uruchomimy trzecią edycję akcji wypłacania 200 zł za znalezienie padłego dzika. W budżecie województwa zarezerwowaliśmy pieniądze na ten cel - mówi marszałek Sławomir Sosnowski. - Dzięki temu wszystkim samorządom gminnym, które wspólnie z nami uczestniczą w tej akcji i biorą na swoje barki walkę z wirusem - dodaje marszałek.

Straty hodowców

Na terenie powiatu bialskiego z dalszego chowu świń zrezygnowało 30% hodowców, czyli 1351 gospodarstw utrzymujących dotąd 17 701 świń. Zwierzęta zostały ubite i zutylizowane. - Rząd nie zaproponował skutecznego mechanizmu rekompensującego, więc rolnicy tracą często jedyne źródło dochodu. Przypomnę, że odszkodowania nie dostało aż 56 z 81 gospodarstw, w któ-

rych stwierdzono ognisko ASF w 2017 roku - informuje wicemarszałek Kapusta. - Rząd sztywno trzyma się litery prawa, tłumacząc to niespełnieniem warunków bioasekuracji bądź rejestracji zwierząt - dodaje. Wprowadzane przez ministra rolnictwa mechanizmy wsparcia są niedostosowane do rzeczywistych potrzeb. Brakuje programu alternatywnego dla gospodarstw rezygnujących z produkcji trzody chlewnej.

Postulaty radnych województwa

Sejmik Województwa Lubelskiego, dostrzegając dramatyczną sytuację hodowców i ich rodzin po rezygnacji z produkcji trzody chlewnej, proponuje

wykorzystać środki finansowe w kwocie 250 mln zł, zarezerwowane na budowę plotu, na zakup materiału hodowlanego w postaci jałówek czystych ras mięsnych dla gospodarstw, które zadeklarują chęć zmiany profilu produkcji. Według radnych wojewódzkich rząd powinien stworzyć również warunki umożliwiający ciągły i efektywny odstrzał dzików, m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby chłodni do przetrzymywania tusz na czas oczekiwania na wyniki badań laboratoryjnych oraz uruchomienie dodatkowych laboratoriów specjalizujących się w badaniu próbek na obecność wirusa ASF. Zagrożenie może wkrótce dotyczyć całego kraju, (RED)

DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO:

- seminaria dla hodowców
- interwencje u władz państwa w sprawie strefy buforowej
- ustalenie gotowości przyjęcia do uboju i chłodni świń/mięsa ze strefy buforowej
- przedstawienie ministrowi rolnictwa oferty zakładów gotowych do uboju i przetwórstwa tuczników z terenów zagrożonych ASF
- złożenie projektu „Lubelska śruta sojowa wolna od GMO” w ramach PROW 2014-2020 (uczestnictwo daje szansę rolnikom poszkodowanym przez ASF na przebranzowienie). Niestety, projekt został odrzucony przez podległą rządowi Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

AKCJA WSPIERAJĄCA ODRZĄŻ I EWIDENCJĘ PADŁYCH DZIKÓW:

- II edycja trwała do 29 czerwca 2018 r.
- Projekt zakłada wypłatę nagród z Budżetu Województwa (po 200 zł netto) za:
  - zgłoszenie znalezienia padłych dzików (edycja 2017 i 2018)
  - odstrzelenie ich samicy (edycja 2017)

PODSUMOWANIE OGÓŁEM z dwóch lat:

Uczestnicy	83 50	gminy kół łowieckich
Pula nagród	800	tys. zł
Liczba zgłoszeń (dane z 13 czerwca 2018 r.):	1538 260	padłe dziki odstrzał samicy
Wypłacona kwota nagród	336 52	tys. zł za znalezienie padłych dzików (do chwili obecnej - AKCJA TRWA!) tys. zł za odstrzał samicy

STAN NA 25 CZERWCA 2018 R.

RODZAJ EPIZODU	OBSZAR	2014	2015	ROK 2016	2017	2018	Razem
Ogniska u świń	Polska	2	1	20	81	30	134
	Lubelskie	-	-	5	59	23	87
Przypadki u dzików	Polska	30	53	80	741	1416	2303
	Lubelskie	-	-	20	408	648	1076

Liczy te obrazują zatrważającą ekspansję wirusa ASF w Polsce i woj. lubelskim. Na uwagę zwraca 4-krotnie wyższe tempo stwierdzania przypadków ASF u dzików w roku bieżącym w porównaniu z rokiem 2017. Niepokoi również fakt, że wirus coraz częściej obejmuje także duże gospodarstwa, które mimo zapewnionych warunków bioasekuracji nie potrafią się już skutecznie ochronić. O ile w całym 2017 wyznaczono 81 ognisk, na terenie których hodowano 5280 świń, to do połowy 2018 roku - już 30 ognisk w gospodarstwach hodujących 10 733 sztuk tych zwierząt. Średnia liczba świń w zainfekowanym gospodarstwie w 2018 roku wzrosła do 360 sztuk!

W Parlamencie Europejskim o ASF

O zagrożeniach związanych z występowaniem w Polsce i Europie wirusa afrykańskiego pomoru świń rozmawiali w Brukseli międzynarodowi eksperci i hodowcy trzody chlewnej na seminarium „Afrykański pomór świń - wkrótce w całej Europie?” zorganizowanym w Parlamencie Europejskim przez europosłów Krzysztofa Hetmana i Czesława Siekierskiego.

W spotkaniu wzięli udział specjaliści, hodowcy i samorządowcy z Polski, Hiszpanii i Ukrainy. - Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że wirus cały czas się rozprzestrzenia. To bardzo istotne, aby przenieść dyskusję o ASF na poziom europejski. Sami sobie z tym nie poradzimy. To nie jest pro-

DYSKUSJĘ O ASF moderował europoseł Krzysztof Hetman

blem tylko naszego regionu czy kraju, ale całej Europy - zauważa Krzysztof Hetman, poseł do Parlamentu Europejskiego.

Afrykański pomór świń powoli dobija hodowców trzody chlewnej nie tylko w północno-wschodniej Polsce. W województwie lubelskim wykryto aż 60 proc. ognisk ASF i potwierdzono prawie połowę wszystkich przypadków tej choroby u dzików w kraju. Epidemia ASF stanowi problem tak wielki, że doraźne działania nie wystarczą. - Rząd nie przeliczył wystarczającej ilości pieniędzy ani na walkę z ASF, ani na wypłatę odszkodowań gospodarstwom poszkodowanym przez chorobę. Dlatego apeluję o pomoc do Komisji Europejskiej - mówił w Parlamen-

cie Europejskim Marek Sulima, rolnik z powiatu bialskiego

Hodowcy skarżą się również, że przepisy, jakie ustalił obecny rząd w Polsce wymagają inwestycji, na które stać tylko wielkie hodowle.

Potwierdza to raport Najwyższej Izby Kontroli. Wynika z niego, że podczas opracowywania programu nie uwzględniono, że na terenie objętym ASF większość gospodarstw, bo aż 93 proc., to małe gospodarstwa utrzymujące do 50 sztuk świń. Dla nich wdrożenie wymaganych zabezpieczeń jest nieopłacalne, bo koszty przekroczyłyby wielokrotnie zyski z hodowli.

Do tego problemu odniósł się przedstawiciel Komisji Europejskiej. - W skali Unii Europejskiej od 2013 r. na walkę z ASF Komisja Europejska przeznaczyła blisko 45 mln euro. Planowane są też dalsze działania - mówił w czasie seminarium Bernard van Goethem.

O doświadczeniach w walce z afrykańskim pomorem świń mówił też prof. Jose Manuel Sanchez-Vizcaino, światowej klasy specjalista w zakresie ASF. - Ze względu na zróżnicowaną genetyczną budowę wirusa bardzo trudno będzie stworzyć skuteczną szczepionkę przeciwko ASF. W tej chwili pracujemy nad kilkoma prototypami.

O trudnej sytuacji w województwie lubelskim w związku z ASF mówił Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego. - Moim zdaniem to już jest stan klęski. Dodatkową sytuację komplikuje fakt, że rząd nie ma pomysłu i środków na walkę z tą chorobą. Dodał też, że w ubiegłym roku samorząd rozpoczął akcję wspierającą eliminację zarażonych wirusem dzików - głównych nosicieli ASF. Za zgłoszenie padłych dzików wypłacane są nagrody w wysokości 200 zł. (KM)

SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY W CHEŁMIE przeszedł gruntowną modernizację

Modernizacja chełmskiego SOR-u

W styczniu 2018 r. chełmski szpital zakończył realizację projektu „Poprawa świadczonych usług medycznych poprzez inwestycję w infrastrukturę SOR Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie”.

Wartość projektu wyniosła 2 245 029,47 zł, z czego 85% zostało sfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 9.1 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zaś 15% z budżetu Województwa Lubelskiego.

Zakres rzeczowy modernizacji chełmskiego SOR-u obejmował zarówno roboty budowlano-instalacyjne, jak i zakup niezbędnego wyposażenia meblowego. Kupiono nowy sprzęt USG, aparat do znieczulania, aparat RTG, defibrylatory, aparat do masażu serca, kardiomonitor i wiele innych. Ponadto w ramach projektu wdrożono rozwiązania umożliwiające odbiór danych medycznych pacjentów transmitowanych ze środków transportu sanitarnego - dzięki czemu kluczowe informacje o stanie pacjenta przesyłane są na SOR, zanim jeszcze karetka z nim tam dojedzie. - Inwestycja znacznie podniosła jakość usług medycznych chełmskiego oddziału ratunkowego - mówi Arkadiusz Bratkowski, członek zarządu województwa odpowiedzialny za służbę zdrowia. - Wpłynęła na podniesienie standardów diagnostyki i skrócenie czasu oczekiwania na świadczenia. Zwiększyła dostęp do nowoczesnej infrastruktury ochrony zdrowia, przyczyniając się tym samym do zapewnienia niezbędnej opieki medycznej na porównywalnym poziomie, niezależnie od miejsca pobytu - dodaje Arkadiusz Bratkowski. (DZIPI)

CHEŁMSKIEGO SOR-u obejmowała roboty budowlano-instalacyjne i zakup wyposażenia medycznego

RZECZNIK FUNDUSZY EUROPEJSKICH czeka na Twoje uwagi!

Zarząd Województwa Lubelskiego powołał Katarzynę Włodarczyk-Tomczyk na stanowisko Rzecznika Funduszy Europejskich w zakresie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Rzecznik, poprzez kontakt zarówno z wnioskodawcami, beneficjentami, jak i innymi podmiotami zainteresowanymi wdrażaniem funduszy unijnych, odpowiedzialny jest za monitorowanie i sygnalizowanie poszczególnym instytucjom propozycji usprawnień w realizacji RPO. Powołanie rzecznika funduszy europejskich ułatwiło kontakt pomiędzy poszczególnymi instytucjami a beneficjentami Regionalnego Programu Operacyjnego. Dzięki uwagom zgłaszanym rzecznikowi możemy skuteczniej wdrażać RPO, czyli wydatkować środki w programie - mówi Sławomir Sosnowski, marszałek województwa.

Biuro rzecznika przyjmuje zgłoszenia o utrudnieniach w procesie dofinansowania lub podczas realizacji projektu. Rzecznik może być mediatorem i wsparciem w kontaktach z instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie programów unijnych, co pozwala na polubowne załatwienie sprawy, zażegnanie sporu lub wypracowanie kompromisu. Rzecznik dokonuje również okresowego przeglądu procedur. Działania rzecznika ma służyć temu, aby szybciej analizować sytuacje, wyciągać wnioski i proponować rozwiązania, które mają usprawnić cały proces aplikowania i realizacji projektu.

- Chcemy aktywnie włączyć mieszkańców regionu w wypracowywanie optymalnych rozwiązań przy realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego. Zachęcamy Państwa do przedstawienia swoich propozycji usprawnień, a także zgłaszania ewentualnych utrudnień w zakresie realizacji RPO -

” Rola rzecznika jest dbanie o interesy wszystkich uczestników procesów związanych z funduszami unijnymi w taki sposób, aby ich spostrzeżenia, doświadczenia i uwagi dotyczące wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego docierały do instytucji odpowiedzialnych za jego zarządzanie.

ANNA AUGUSTYNIAK
sekretarz województwa lubelskiego

BIURO RZECZNIKA FUNDUSZY EUROPEJSKICH

ul. Stefcyka 3, 20-151 Lublin
tel. +48 81 47 81 331, faks +48 81 47 81 332
e-mail: rzecznikpro@lubelskie.pl

Mistrzowie kierownicy prosto z Lublina

Co zrobisz, gdy wpadniesz w poślizg? Jak ruszysz pod górę na mokrej nawierzchni? Wreszcie, jak pokonujesz ostre zakręty? Tego nauczysz się w jednym z najnowocześniejszych w Polsce Ośrodków Doskonalenia Techniki Jazdy, który działa w Lublinie.

Obiekt znajduje się przy ul. A. Grygowej. Do dyspozycji kierowców osobówek i ciężarówek są trzy płyty poślizgowe. Pierwsza z szarpakiem, czyli urządzeniem wprowadzającym samochód w poślizg, jest prostym odcinkiem drogi o szerokości 20 m i długości 100 m. Ale jazda po nim wcale nie należy do łatwych. Masz wrażenie, jakby pod kołami był lód.

Na drugiej poćwiczysz wychodzenie z poślizgu na zakręcie, ponieważ płyta ma kształt łuku. Natomiast trzecia to typowy podjazd. Wszystkie są nawadniane. Dodatkowo na dwóch działach system kurtyn wodnych, który sprawia, że mimo ładnej pogody za oknem, jedziesz w trudnych warunkach atmosferycznych.

Ośrodek dysponuje też placem manewrowym, sekcją zakrętów przypominającą krętą drogę oraz asfaltowym torem dla kartingowców. Powstał dzięki wsparciu Unii Europejskiej, a konkretnie dotacji z Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013.

Sprawdź, czy jesteś naprawdę dobrym kierowcą i umów się na jazdę testową. Szczegóły znajdziesz na stronie www.odtj.lublin.pl.

(FLOR)

PLYTA POŚLIZGOWA

OŚRODEK DOSKONALENIA TECHNIKI JAZDY

CZY WIESZ, ŻE ...
dzięki decyzji Sejmiku Województwa Lubelskiego już wkrótce w Kraśniku będzie można zdawać egzamin na prawo jazdy kategorii A i B!

WOJEWÓDZKIE ŚWIĘTO SĄDÓW

Miejsce ma znaczenie!

W 1902 r. arystokrata i przedsiębiorca rolny, hrabia Konstanty Przewłoczeński założył na terenie dzisiejszej gminy Józefów nad Wisłą największy na terenach dawnej Polski sad. Żyźne nadwiślańskie gleby, łagodny klimat Wyżyny Lubelskiej oraz praca sadowników pasjonatów dały zdumiewający efekt. 116 lat później ich trud i zaangażowanie zostały zwieńczone wpisem na listę produktów tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako jeden z produktów Lubelszczyzny.

W weekend 19-20 maja odbyła się tu kolejna edycja wydarzenia promującego jabłko józefowskie. Było ciepło, radośnie i bardzo smacznie.

Historia, edukacja i dobra zabawa

Podczas Tegorocznego Święta Sądów nie zabrakło historii, edukacji i dobrej zabawy. Pierwszego dnia miały miejsce m.in. panel naukowy, prelekcje dotyczące problemów współczesnego sadownictwa, warsztaty, które w praktyczny sposób pokazały, jak założyć i prowadzić sad oraz szkole-

nia z zakresu uprawy i ochrony drzew owocowych, stosowania nowoczesnych środków przechowywania i produkcji owoców. Z kolei w niedzielę został zorganizowany festyn, podczas którego w atmosferze kultywowania lokalnej tradycji zaprezentowały się kapele ludowe, zespoły tańca towarzyskiego i ludowego. Ważnym elementem tego typu wydarzeń jest promocja młodych talentów

” Jabłko józefowskie od wielu lat jest na tych terenach i symbolizuje tożsamość tego miejsca. To ogromny kapitał Lubelszczyzny

GRZEGORZ KAPUSTA, wicemarszałek woj. lubelskiego

wyłonionych podczas konkursu piosenki „Złota cyraneczka”. Na scenie roztawionej przed budynkiem gminy odbyło się uroczyste wręczenie pamiątkowych statuetek i odznaczeń. Na scenie pojawili się również zaproszeni goście: europoseł Krzysztof Hetman i Grzegorz Kapusta wicemarszałek województwa lubelskiego, samorządowcy, przedsiębiorcy, działacze społeczni i kulturalni.

Przetwory z jabłek i szarlotka józefowska

- Podczas święta można było spróbować również wysmienitych wyciskanych soków i różnego rodzaju przetworów. Oczywiście na stoiskach królowało flagowe ciasto z Józefowa nad Wisłą - szarlotka józefowska, która zarejestrowana została na liście produktów tradycyjnych - mówi wicemarszałek Grzegorz Kapusta. Swoje wyroby pokazali również wikliniarze, koronkarze, malarze, rzeźbiarze, panie z kół gospodyń wiejskich i lokalnych stowarzyszeń, szkółkarze, ogrodnicy i pszczelarze. Jak widać w Józefowie, jabłko było, jest i będzie wszechobecne.

Jabłko józefowskie - kapitał Lubelszczyzny

Nieważne, czy zielone czy czerwone. Najważniejsze, że z Lubelszczyzny. Jabłko józefowskie od wielu lat jest na tych terenach i symbolizuje tożsamość tego miejsca. To ogromny kapitał Lubelszczyzny. Podobnie jak jabłko z innych rejonów naszego województwa, które nazywamy jabłkami lubelskimi, a w obrocie międzynarodowym oznaczane są jako lub-apple.

MYŚLĄ GLOBALNIE DZIAŁAJĄ LOKALNIE

Pokazujemy, co robią Lokalne Grupy Działania

Lokalna Grupa Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA RAZEM

Lokalna Grupa Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI” jest stowarzyszeniem działającym od 2008 r. położonym w północno-zachodniej części województwa lubelskiego. Działa na obszarze dziesięciu gmin: Adamów, Krzywda, Łuków, Serokomla, Stoczek Łukowski, Stanin, Trzebiezów, Wojcieszków, Wola Mysłowska oraz miasta Stoczek Łukowski, tworząc zwarty geograficznie obszar spójny pod względem przestrzennym, kulturowym, historycznym, społecznym i gospodarczym.

Celem powstania LGD „RAZEM” było aktywizowanie ludności wiejskiej, wspieranie działań na rzecz rozwoju obszaru LGD, upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności oraz promocja obszaru

wiejskiego. Wymienione aspekty realizowane są poprzez wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju i propagowanie rozwoju w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania.

Wspólna wyteżona praca osób zaangażowanych w Lokalną Grupę Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI” obfituje w wiele zrealizowanych projektów, setki godzin szkoleń i spotkań z mieszkańcami oraz ponad 16 milionów złotych pozyskanych dotacji.

Na obszarze działania LGD wytyczono wiele szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych oraz konnych, m.in. oznakowany ze środków PROW 2007-2013 Szlak Ziemi Łukowskiej liczący ponad 330 kilometrów, prowadzący przez najpiękniejsze i najciekawsze zakątki tego terenu. Na szczególną uwagę turystów zasługują amonity łukowskie (skamieniałości morskich zwierząt z okresu jurajskiego, tj. sprzed 165,5 milionów lat) oraz Rezerwat Jata.

AMONIT ŁUKOWSKI

MUZEUM HENRYKA SIENKIEWICZA w Woli Okrzejskiej

Najlepszy czas dla przetwórstwa spożywczego

Z badania branżowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wynika, że na największe zarobki w przetwórstwie spożywczym mogą liczyć osoby z konkretnymi kwalifikacjami zawodowymi, pracujący jako piekarze, cukiernicy lub kierowcy samochodów dostawczych.

Najwięcej firm w branży znajduje się w Lublinie oraz powiatach lubelskim, janowskim i biłgorajskim. Przedsiębiorstwa z województwa dostarczają nawet do kilkunastu procent krajowej produkcji zbóż, warzyw i owoców, przestrajając wielu wyśrubo-

wanych norm dotyczących produkcji żywności. - Branża charakteryzuje się dużą sezonowością, podczas zbiorów istotnie wzrasta zapotrzebowanie na pracowników - zaznacza Małgorzata Sokół, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. - Pracodawcy cenią

sobie nie tylko kwalifikacje odnoszące się wprost do wykonywanego zawodu, ale wskazują na kompetencje miękkie, jak uczciwość i sumiennosc.

Przetwórstwo spożywczemu potrzebuje wciąż nowych pracowników. Osoby bez doświadczenia są przyuczane do pracy, zwykle podczas próbnego okresu zatrudnienia, który pozwala na wykazanie umiejętności.

Raport „Analiza branży przetwórstwa spożywczego w województwie lubelskim”

i inne badania branżowe WUP w Lublinie udowodniły, że potrzeby rynku pracy muszą być dalej diagnozowane lokalnie. W regionie prosperującym przedsiębiorstwa potrzebujące realnego wsparcia w zmaganiach z konkurencją krajową i zagraniczną. Pracujący w branży, od których także były zbierane opinie, byli zgodni, że region lubelski jest trudniejszy dla pracownika rynekem pracy, ale miejsce zatrudnienia w tym sektorze nie brakuje. (WUP)

MAŁGORZATA SOKÓŁ, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie

Po 34 latach Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce wracają do Lublina

94. Mistrzostwa Polski Seniorów w Lekkiej Atletyce to bez wątpienia największe wydarzenie sportowe, które w 2018 r. odbędzie się w Lublinie i woj. lubelskim.

Od 20 do 22 lipca, na nowym stadionie lekkoatletycznym przy al. Piłsudskiego będziemy świadkami rywalizacji blisko 600 najlepszych polskich lekkoatletów. Wśród kandydatów do medali i mistrzowskich tytułów nie zabraknie reprezentantów klubów z naszego regionu: Malwiny Kopron, Karoliny Kołczek i Pauliny Guby z AZS UMCS oraz Pawła Fajdka z Agrosu Zamość. Lubelskie Smakuj życie! będzie partnerem zawodów.

Mistrzostwa, które po 34 latach wracają do Lublina, a po trzynastu ponownie odbędą

się w naszym województwie (w 2005 r. organizatorem była Biała Podlaska) rozpoczną się 20 lipca.

Trzeci raz w Lublinie

Kozi Gród będzie gospodarzem imprezy trzeci raz w historii. Poprzednio krajowe czempionaty odbywały się w mieście nad Bystrzycą w 1982 i 1984 roku. Ostatnie mistrzowskie zawody w Lublinie uświetnił między innymi rekord Polski Anny Włodarczyk w skoku w dal (6,96). Do dzisiaj to najlepszy wynik mistrzostw, a od rekordu kraju ustanowionego w 1988 roku w... Lublinie przez Agatę Karczmarek, zaledwie o centymetr gorszy. Podczas nadchodzących mistrzostw również spodziewamy się wielu doskonałych wyników i rekordów.

Sprawdzian dla stadionu

94. Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce będą największym sprawdzianem zmodernizowanego stadionu. To wielkie wyzwanie organizacyjne, ale i prestiż. Lepszego wydarzenia inauguracyjnego nowej erę w historii obiektu przy al. Piłsudskiego 22 nie mogliśmy sobie wymarzyć. Lublin został gospodarzem

KRZYSZTOF GRABCZUK, wicemarszałek woj. lubelskiego z Malwiną Kopron, która na mistrzostwach zamierza powalczyć o złoto

„Na takich imprezach korzysta miasto i region, kibice i zawodnicy muszą przecież gdzieś spać, coś jeść, a przy okazji poznają także miejscowe atrakcje turystyczne.

KRZYSZTOF GRABCZUK, wicemarszałek woj. lubelskiego

przedsięwzięcia, w którym będą uczestniczyły największe lekkoatletyczne sławy. Jestem przekonany, że zawody te dostarczą miłośnikom tej dyscypliny z całej Polski niezapomnianych sportowych wrażeń

- mówi Krzysztof Żuk, prezydent Lublina.

Zadowolona z powierzenia organizacji mistrzostw Polski Lublinowi nie ukrywa także Krzysztof Grabczuk, wicemarszałek województwa lubelskie-

go - Sport to jedna z najlepszych form promocji - podkreśla Grabczuk. - Wydarzenia sportowe na najwyższym poziomie przyciągają na trybuny wielu kibiców, którzy niekiedy nawet z najdalszych zakątków świata podążają za swoimi herosami. Na takich imprezach korzysta miasto i region, kibice i zawodnicy muszą przecież gdzieś spać, coś jeść, a przy okazji poznają także miejscowe atrakcje turystyczne.

Największe gwiazdy polskiej atletyki

Podczas mistrzostw w Lublinie zobaczymy największe gwiazdy polskiej lekkiej atletyki na czele z mistrzami świata w rzucie młotem - Anitą Włodarczyk z warszawskiej Skry i Pawłem Fajdkiem z Agrosu Zamość. Tej pierwszej w kole rzutu młotem szyki będzie chciała pokrzyżować Malwina Kopron z AZS UMCS Lublin, nasza brązowa medalistka ubiegłorocznych mistrzostw świata.

- Mogę zadeklarować, że moja forma rośnie i będę walczyć o złoty medal na lubelskiej ziemi - deklaruje Malwina Kopron.

Sprzedż biletów na 94. Mistrzostwa Polski Seniorów w Lekkiej Atletyce już trwa.

Cena wejściówki normalnej to 10 zł, ulgowej 5 zł (przysługują uczniom i studentom do 26. roku życia). Wstęp bezpłatny mają dzieci poniżej 6 roku życia.

Wejściówki można nabyć w serwisie eBilet. Sprzedaż stacjonarną prowadzą salony EMPIK.

Po raz czwarty w naszym województwie

Dotychczas mistrzostwa Polski seniorów w województwie lubelskim odbywały się trzykrotnie, w 1982 i 1984 roku w Lublinie oraz w 2005 roku w Białej Podlaskiej.

W tabelach wyników do dzisiaj dwa rezultaty uzyskane w Lublinie i Białej Podlaskiej widnieją jako rekordy Mistrzostw Polski: wspomniany wcześniej rekord Anny Włodarczyk z 22.06.1984 r. oraz wynik Michała Bieńka z AZS AWF Wrocław z 26.06.2005 r. Michał Bieńka w skoku wzwyż pokonał poprzeczkę zawieszoną na 2,34 m.

Oba wyniki są nieznacznie gorsze od rekordów kraju. Włodarczyk o 1 cm od osiągnięcia Agnieszki Karczmarczyk z 1988 roku, a Bieńka o 4 cm od rekordowego skoku Artura Partyki w 1996 roku w niemieckim Eberstad.

Panie broniły honoru piłki na Lubelszczyźnie

Świetnie zakończyły sezon 2017/18 piłkarki Górnika Łęczna. Zespół prowadzony przez trenera Piotra Mazurkiewicza po raz pierwszy w historii sięgnął po mistrzostwo kraju i Puchar Polski!

W ligowych rozgrywkach łęcznianki zgromadziły w 27 meczach aż 71 punktów i o 9 pkt. wyprzedziły Czarnych Sosnowiec i o 10 pkt. Medyka Konin. W finale Pucharu Polski zespół z Łęcznej pokonał wicemistrzynię, drużynę z Zagłębia Dąbrowskiego 3:1.

- Serdecznie Wam gratuluję i dziękuję, że broniłyście w kraju honoru lubelskiej piłki - Krzysztof Grabczuk, wicemarszałek

PIŁKARKI GÓRNIKA w towarzystwie wicemarszałka Krzysztofa Grabczuka i radego Krzysztofa Bojarskiego

Województwa Lubelskiego zwrócił się do zawodniczek Górnika i trenera Piotra Mazurkiewicza, którzy wraz z radnym Sejmiku Krzysztofem Bojarskim gościli w Urzędzie Marszał-

kowskim. - Lubelszczyzna jest z Was dumna. W kraju jesteście najlepsze, zatem teraz czas na podbój Europy! Życzę Wam udanych występów w eliminacjach, a następnie w fazie pu-

charowej Ligi Mistrzów - dodał wicemarszałek Grabczuk.

W mistrzowskim sezonie zespół Górnika reprezentowały: Anna Palińska, Klaudia Kowalska, Dominika Kwietniewska, Alicja Dyguś, Ana Jelencić, Helena Trofimiuk, Patrycja Rogalska, Natasza Górnicka, Agata Guściora, Gabriela Grzywińska, Sylwia Matysik, Wiktoria Marszewska, Emilia Zdunek, Alicja Materek, Iga Karpińska, Dominika Grabowska, Agnieszka Jędrzejewicz, Weronika Zawistowska, Weronika Kłoda, Dżesika Jaszek, Anna Sznyrowska oraz Ewelina Kamczyk, która z 35 bramkami była nie tylko najsukuteczniejszą zawodniczką GKS Górnik Łęczna, ale i całej Ekstraligi! (SAB)

Historyczne pięściarskie zawody w Mełgwi

MEŁGIEWSKI MECZ PIĘŚCIARSKI

Gmina Mełgiew pojawiła się na pięściarskiej mapie województwa lubelskiego i Polski! Dzięki staraniom wójta Ryszarda Podlodowskiego oraz trenera Marka Szeremety, szkoleniowca utworzonej w ubiegłym roku sekcji bokserkiej Płomień Minkowice i wsparciu Samorządu Województwa Lubelskiego oraz

Starosty Świdnickiego Dariusza Kołodziejczyka, udało się zorganizować mecz pięściarski z Resztą Świata.

Niezwykle ciekawie spotkanie 19:13 wygrała ekipa gości, złożona głównie z zawodniczek i zawodników KSZO Ostrowiec Świętokrzyski, Avii Świdnik i Gwarka Łęczna. (SAB)